

Holland Rijnland kiest koers!

Van profielschets naar regionale structuurvisie

Holland Rijnland kiest koers!

Een internationaal topmilieu, waar het goed wonen, werken en recreëren is. De ambities van de regio Holland Rijnland zijn groot. De komende jaren moeten die vorm krijgen. De regionale structuurvisie is hiervoor een belangrijk instrument. Het is de toekomstvisie op de ruimtelijke kwaliteit en ontwikkeling van de regio tot 2015, met een doorkijk naar 2020. De regio is er klaar voor.

Sterke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Een open karakter waarin ook rust en kleinschaligheid hun plaats hebben. Dat zijn de sterke punten van Holland Rijnland, die de regio zo geliefd maken bij bewoners en bezoekers. Een regio met een internationale uitstraling, want de bollenstreek en de kust, het bioscience cluster en de Leidse universiteit maken Holland Rijnland bekend tot ver buiten de landsgrenzen.

De strategische ligging en de toenemende verstedelijking in de regio en omliggende gebieden brengen ook uitdagingen met zich mee. De infrastructuur schiet tekort

en steeds meer open ruimte dreigt ten prooi te vallen aan woningbouw. Daarmee staan de kenmerkende eigenschappen van Holland Rijnland onder druk. Alleen met duidelijke keuzes op het gebied van ruimtelijke ordening en economische ontwikkeling zijn behoud en versterking mogelijk van hetgeen Holland Rijnland tot zo'n bijzondere regio maakt.

Het open houden van het landschap in Holland Rijnland staat of valt met het aanwijzen van locaties waar de bouw van woningen en bedrijven mogelijk is. Om zeker te zijn dat ook toekomstige generaties kunnen genieten van een open bol-

“Holland Rijnland kiest voor een ontwikkeling als woonregio. Bij bedrijvigheid krijgen bollencolplex, toerisme, space, bioscience en zorg specifieke aandacht”

“Holland Rijnland kiest voor beperkte stedelijke ontwikkeling. Daar vindt ook de uitbouw van infrastructuur plaats”

Rembrandtfestiviteiten – LEIDEN

Holland Rijnland streeft naar een groeiende werkgelegenheid in gelijke verhouding met de toename van het aantal woningen en de demografische ontwikkelingen”

“Holland Rijnland staat bebouwing toe in gebieden met een goede infrastructuur”

“Holland Rijnland houdt het Veenweidegebied vrij van bebouwing”

“Met het oog op versterking en behoud van de Greenport Bollenstreek herstructureert Holland Rijnland het bollencolplex en de omliggende gebieden. De gemeenten spelen hierbij een actieve rol”

“Migratiesaldo 0 is het uitgangspunt voor het woningbouwbeleid van Holland Rijnland. Naast de binnenstedelijke locaties moet de locatie Valkenburg voor een deel in de vraag naar nieuwe woningen voldoen. Daarmee kan Holland Rijnland ook tegemoet komen aan de wens om zoveel mogelijk de kleinschaligheid te behouden”

len- en veenweidegebied, heeft Holland Rijnland daarom gekozen voor verstedelijking in de As Leiden-Katwijk. Die keuze is echter alleen mogelijk als tegelijkertijd wordt gezorgd voor een goede infrastructuur en een hoog voorzieningenniveau.

In noord-zuid richting is de regio zowel via de weg als over het spoor goed bereikbaar. Via A4 en A44 en via de Oude Lijn en Schiphollijn heeft de regio uitstekende verbindingen met de grote steden in de Randstad en de luchthaven Schiphol. Het westelijk deel van de regio is echter lastiger bereikbaar. Hier moeten Rijnlandroute en RijnGouweLijn verbetering in brengen.

In de regio zijn tot 2020 naar schatting 33.000 extra woningen nodig. Holland Rijnland wil die vooral bouwen in de bestaande kernen en in het zuidwestelijke deel van de regio, oftewel de As Leiden-Katwijk. Woningbouw op het voormalige marinevliegveld Valkenburg is een onlosmakelijk onderdeel van de plannen. Onder het motto “eerst bewegen, dan bouwen”, is de daadwerkelijke realisering van deze locatie echter direct afhankelijk van de aanleg van de Rijnlandroute en de

RijnGouweLijn. Daarnaast brengen ook de ontwikkelingen in de samenleving, zoals de vergrijzing, eisen met zich mee waaraan toekomstige woningbouw en voorzieningen moeten voldoen.

Holland Rijnland wil het kleinschalige karakter van het landschap behouden. Dat kan alleen door duidelijke grenzen te stellen aan de afzonderlijke dorpskernen. Waar dorpen en steden aaneen dreigen te groeien, kiest Holland Rijnland daarom voor behoud of aanleg van groene bufferzones. Deze buffers maken niet alleen het landschap mooier, maar bevorderen ook de leefbaarheid van de woonomgeving. De keuze voor kleinschaligheid en behoud van de menselijke schaal komt ook tot uiting in het aanbod van zorg en voorzieningen. De bestaande verbondenheid en betrokkenheid tussen de bewoners, die onder andere blijkt uit een actief verenigingsleven en vrijwilligerswerk, blijft daarmee behouden.

“Holland Rijnland investeert in een regionale structuurvisie, die zich niet alleen richt op de ruimtelijke en economische factoren, maar die ook de sociale effecten in beeld brengt”

Bloemencorso – BOLLENSTREEK

“Holland Rijnland vertaalt kwaliteit in investeringen in groen en cultuurhistorie. Om dat mogelijk te maken zijn financiële bijdragen van gemeenten nodig”

“Holland Rijnland vertaalt de kwaliteit van het water in het zichtbaar maken van oevers en het verbeteren van de recreatiemogelijkheden”

“Holland Rijnland ontwikkelt hoogwaardige werklocaties met een duidelijke voorkeur voor bedrijvigheid in de sectoren bollen, zorg, life sciences en ruimtevaart”

“Holland Rijnland wil ook laagopgeleiden volop ontplooiingskansen bieden bij de ontwikkeling van de kenniseconomie. Met name de dienstverlening biedt daarvoor mogelijkheden”

“Holland Rijnland vervult randvoorwaarden en investeert in voorzieningen die het toerisme in de regio verder tot bloei laten komen”

Holland Rijnland is ook cultuurhistorisch een rijke regio. Ontwikkeling van het landschap houdt daar rekening mee en is gericht op de zichtbaarheid van de kenmerkende elementen – indien nodig zal de regio ook actief ingrijpen om die zichtbaarheid te bevorderen. Zo krijgen cultuurhistorische bouwwerken, lijnen en overgangen in het landschap volop plaats. Het water is een verbindend element in de regio. Noordzee, Oude Rijn en Kagerplassen, Leidsevaart, Valkenburgse en Oosterduinse meer, Haarlemmertrekvaart en Vlietlanden bepalen het landschap en zijn essentieel voor recreatie en de kwaliteit van de woonomgeving.

Een gezond bedrijfsleven is van groot belang voor Holland Rijnland. Naast de bestaande bedrijvigheid richt de regio zijn aandacht speciaal op enkele speerpunten. De bollen- en bloemensector is kenmerkend voor de regio en krijgt in de Greenport uitstekende kansen. Bollen en bloemen, de kust en de historische stad Leiden bieden het toerisme volop mogelijkheden. Ook de zorgsector, met diverse instellingen van oudsher sterk vertegenwoordigd in de regio, is een belangrijk speerpunt van Holland Rijnland.

“Holland Rijnland is onderdeel van de Zuidvleugel. Door de centrale ligging zijn er echter ook duidelijke links naar andere delen van de Randstad. Daarom participeert Holland Rijnland niet alleen in de Zuidvleugel, maar profileert de regio zich ook in relatie tot de Noordvleugel en Randstad Holland”

In het streven naar kleinschaligheid kiest Holland Rijnland daarnaast met name voor bedrijvigheid die een beperkte claim op de beschikbare ruimte legt. Het vestigen, stimuleren en ontwikkelen van kennisintensieve bedrijvigheid heeft daarbij een hoge prioriteit. Holland Rijnland wil in dit verband ondernemingen op het gebied van life sciences en ruimtevaart, die ook nu al sterk in de regio vertegenwoordigd zijn, alle kansen bieden.

Statement
De regionale structuurvisie is meer dan het samenvoegen van verschillende visies op ruimtelijk gebied. Het gaat juist om de relaties tussen de verschillende visies en de relatie met sociaal, economisch en duurzaamheidsbeleid. Daarnaast moet de regio reageren op omgevingsfactoren die los van de geformuleerde beleidsdoelstellingen een eigen dynamiek hebben.

Schildersfestival aan zee – NOORDWIJK

Holland Rijnland inspireert tot ontdekkingen: een profiel van de regio

Holland Rijnland ligt centraal in de Randstad. Holland Rijnland onderscheidt zich van de aangrenzende regio's door een grote diversiteit aan landschappen, kleinschaligheid en open ruimte. De centrale ligging en de landschappelijke kwaliteiten van Holland Rijnland maken de regio een aantrekkelijk gebied om te wonen, te werken en te recreëren.

Holland Rijnland heeft sterke relaties met centra buiten de regio: Amsterdam, Schiphol, Den Haag en Rotterdam. Bewoners van Holland Rijnland vinden daar voor een groot deel hun werk en gebruiken grootstedelijke voorzieningen als het ruime culturele aanbod. Op werkdagen forensen meer bewoners naar hun werk buiten de regio dan dat er mensen naar de regio pendelen om er te werken.

De positie van **Leiden** is opmerkelijk: een stad rijk aan cultuur, musea en onderwijsinstellingen. Leiden en de dorpen er omheen bieden onderdak aan een jonge, creatieve,

hoogopgeleide, goedverdienende en internationaal georiënteerde bevolking.

De **As Leiden-Katwijk** in het zuidwesten van de regio is dichter bebouwd dan andere gebieden in de regio. Toch zijn hier de afzonderlijke dorpskernen nog duidelijk te zien, wat het landschap een kleinschalig karakter geeft. Deze kleinschaligheid bepaalt het beeld in dorpen als Katwijk, Valkenburg

Marathon 2005 – LEIDEN

BOLLENSTREEK

KATWIJK

en Rijsburg. Zij worden gekenmerkt door een sterke sociale structuur, een actief verenigingsleven, veel vrijwilligerswerk en een grote kerkelijke betrokkenheid.

Aan de westzijde van de regio zorgt de **Noordzee** voor een natuurlijke begrenzing met een geheel eigen dynamiek. De duinen zijn de 'gouden ruggengraat' van de regio. Behalve zuiver drinkwater, bieden de duinen volop natuurschoon en recreatiemogelijkheden. Ze zijn bovendien een belangrijk stiltegebied, dat zich uitstrekt van Den Haag tot IJmuiden. De gezellige boulevard van Katwijk, het mondaine Noordwijk en

het congrescentrum in Noordwijkerhout bepalen hier het beeld.

In de noordelijke **Bollenstreek** zorgen de scherpe overgangen van het duingebied naar de bollenvelden op veel plekken voor adembenemende vergezichten. De bollenvelden bepalen hier het open agrarische landschap. De Bollenstreekbewoner wordt getypeerd door zelfredzaamheid. De streek telt veel zelfstandige ondernemers. Inwoners hebben een behoorlijk opleidingsniveau en een bovenmodaal inkomen.

Holland Rijnland is trots en zuinig op het bollengebied. Om de bollensector als een economisch gezonde bedrijfstak in stand te houden moet minimaal het huidige bollenareaal bewaard blijven. De bollenvelden zorgen voor veel afgeleide bedrijvigheid. Hierdoor is er zowel voor laagopgeleide als meer specialistische werknemers ruimte op de arbeidsmarkt. De Greenport zet zich in voor de bloemen- en bollenteelt als geheel. Niet alleen voor de telers, maar ook voor alle daaraan verbonden bedrijvigheid, inclusief kennisontwikkeling met het onderzoekslaboratorium in Lisse en het veilingcomplex in Rijsburg.

Paardenmarkt – VOORSCHOTEN

Het oostelijk deel van de regio vormt met haar plassen en veenweidegebied een poort naar het open landschap van het Groene Hart. De plassen zijn van groot belang voor de recreatie. De groene weide met de kleine dorpjes zijn niet alleen een typisch Hollands landschap, maar brengen in de vorm van kaas ook een typisch Nederlands product voort.

Holland Rijnland kent een rijke **cultuurhistorie**, die is terug te vinden in de landschappelijke structuren, de historische bouwwerken en archeologische vondsten. Wie goed kijkt ziet de begrenzing van het Romeinse Rijk en de verschillende manieren waarop de mens in de geschiedenis het landschap gebruikte om te wonen en te werken. Van vissersdorp tot badplaats, strandwallen, zanderijland- schap en bloembollencultuur en de overgang naar veenweide en plassen.

De **veelzijdigheid** van het landschap met daarin hoogtepunten als de bollenvelden (Keukenhof), de cultuurhistorische stad Leiden (met zes Rijksmusea), de duinen en de kust, het plassegebied en het grootste Ford-museum ter wereld maken de regio niet alleen aantrekkelijk voor bewoners, maar ook voor toeristen en congresbezoekers

(Noordwijk en Noordwijkerhout). Met name voor Noordwijk en Leiden is het toerisme van grote economische betekenis.

Naast toerisme zijn **kenniseconomie**, **zorg** en **dienstverlening** de economische peilers van Holland Rijnland. Belangrijke kennisinstellingen als de Universiteit van Leiden, het Leids Universitair Medisch Centrum en ESA/Estec zorgen voor een spin-off, waardoor de regio internationaal een toonaangevende positie inneemt op het gebied van bio sciences en ruimtevaart. Bovendien zijn er op korte afstand connecties met kennisinstellingen buiten de regio.

ZOETERWOUDE

ALKEMADE

Tekst: Holland Rijnland – Eindredactie en realisatie: Seashore Media, Katwijk ZH – Fotografie: D. Hogewoning, Katwijk ZH; H. Kuipers, Leiderdorp; VVV Holland Rijnland, Rijsburg; Seashore Media – Druk: Den Haag Offset bv, Rijswijk ZH